

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Vladi Republike Hrvatske (predlagatelj: 31 zastupnik u Hrvatskome saboru)

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/17-08/25, urbroja: 65-17-03, od 2. studenoga 2017. godine

Na temelju članka 125. stavka 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Vladi Republike Hrvatske (predlagatelj: 31 zastupnik u Hrvatskome saboru) daje sljedeće:

O Č I T O V A N J E

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) odbija sve navode iz Prijedloga za pokretanje pitanja povjerenja Vladi iz sljedećih razloga:

1) Vlada je u svom Programu za mandatno razdoblje 2016. – 2020. kao temeljne ciljeve postavila stabilnost, gospodarski razvoj, društvenu solidarnost te politiku vraćanja povjerenja u institucije. Uz sve zadaće iz Programa, Vlada je bila suočena s krizom u sustavu Agrokor. U suzbijanju niza posljedica koje je potencijalni krah sustava Agrokor mogao imati na cjelokupni gospodarski sustav Hrvatske, Vlada je postupala koherentno, odgovorno i zakonito te u skladu sa svojim ustavnim ovlastima.

Za potpuno razumijevanje krize u sustavu Agrokor, kao i posljedičnog postupanja Vlade važno je osvrnuti se na situaciju tijekom ove godine i sve pokazatelje eskalacije krize u toj kompaniji. Radi se o nekoliko uzastopnih snižavanja kreditnog rejtinga, upozoravanju na računovodstvene nepravilnosti, padu cijene dionica Agrokorovih kompanija, pokretanju prvih ovrha temeljem zadužnica, blokiranim računima Agrokorovih kompanija, prekidu isporuke robe, pražnjenju polica najvećeg trgovačkog lanca i nelikvidnosti. Brzinu eskalacije krize najjasnije opisuje sljedeći tijek događaja:

- 2. siječnja 2017. agencija Moody's snižava rejting Agrokoru s B2 na B3, a izgled kompanije i dalje opisuje kao stabilne;
- 11. siječnja 2017. Moody's poziva na oprez „jer Agrokor ima neke neidentificirane ne-novčane stavke u novčanom tijeku“;
- 10. veljače 2017. Moody's upozorava da je Agrokorovo računovodstvo netransparentno;
- 24. veljače 2017. Moody's mijenja izgled Agrokoru u negativne;
- 26. veljače 2017. u Vladi je održan sastanak s vlasnikom Agrokoru Ivicom Todorićem na kojem vlasnik Agrokoru prezentira dio problema koje ima u poslovanju i od Vlade traži da mu omogući financijsku podršku u iznosu od 2,3 milijarde kuna;
- nakon sastanka, Vlada u više navrata javno govori da prati situaciju u Agrokoru zbog njegove važnosti za hrvatsko gospodarstvo i naglašava odgovornost vlasnika i uprave za sveukupno poslovanje kompanije;
- u ožujku banka VTB javno izražava sumnju u točnost Agrokorovih financijskih izvješća;
- 28. ožujka 2017. Moody's snižava rejting Agrokoru sa B3 na Caa1;
- 30. ožujka 2017. Agrokor postiže dogovor o moratoriju sa šest najvećih vjerovnika - banaka, no izostaje ubrizgavanje nove likvidnosti u sustav;
- 30. ožujka 2017. dobavljači pokreću prve ovrhe temeljem zadužnica i uskoro su blokirani računi petnaestak Agrokorovih kompanija;
- 31. ožujka 2017. je Trgovačkom sudu u Zagrebu podnesen zahtjev za pokretanje stečaja trgovačkog lanca Konzum;
- 31. ožujka 2017. Vlada donosi Prijedlog zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku i upućuje ga u hitnu proceduru u Hrvatski sabor;
- početkom travnja dobavljači objavljuju potpunu obustavu isporuke robe Konzumu i Agrokoru, osim kruha i mlijeka;
- 6. travnja 2017. Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku izglasan je u Hrvatskom saboru, a 7. travnja stupa na snagu;
- 7. travnja 2017. Ivica Todorić kao predsjednik Uprave i ostali članovi Uprave Agrokoru d.d. Trgovačkom sudu u Zagrebu podnose zahtjev za pokretanje postupka izvanredne uprave;
- ukupan iznos blokada u svim kompanijama Agrokoru na dan 10. travnja iznosio je 3,03 milijarde kuna, a tijekom blokade je naplaćeno ukupno 321.988.729 kuna;
- 10. travnja 2017. Trgovački sud donosi rješenje o otvaranju postupka izvanredne uprave u Agrokoru i izvanredni povjerenik preuzima upravljanje Agrokorom te započinje proces hitne stabilizacije poslovanja sa svrhom sprečavanja prelijevanja rizika u ukupno gospodarstvo Hrvatske;
- nakon što je Trgovački sud imenovao izvanrednog povjerenika i započela primjena Zakona, kojom su uklonjene blokade, stanje na računu 19 ključnih kompanija Agrokoru iznosilo je 6,23 kune.

Vlada je kao odgovorna nositeljica izvršne vlasti pozorno pratila situaciju u sustavu Agrokor. Nakon što su javne objave rejting agencija potaknule interes javnosti za probleme u sustavu Agrokor, Vlada je tijekom veljače i ožujka višekratno isticala da se radi o privatnoj kompaniji za čije su vođenje odgovorni tadašnja uprava i vlasnik. Upravo iz tog razloga, predstavnici Vlade su tijekom cijelog spomenutog razdoblja, u svim svojim nastupima, upućivali da je zadaća uprave Agrokoru pronaći rješenje u suradnji s kreditorima koje će osigurati svježju likvidnost i rješavanje obveza prema dobavljačima. Međutim, prateći eskalaciju krize u Agrokoru, Vlada je identificirala ogromne sistemske rizike koji mogu zaprijetiti stabilnosti cjelokupnog gospodarstva u slučaju naglog urušavanja velikih sustava kao što je Agrokor.

Blokada računa Agrokoru i njegovih ključnih kompanija, koja je u samo deset dana dosegla iznos veći od 3 milijarde kuna, nedvojbeno pokazuje da je cjelokupni sustav Agrokor bio suočen s izvjesnošću nekontroliranog stečaja. Nekontrolirani stečaj sustava Agrokor u okolnostima potpuno ispražnjenih računa, prekida proizvodnje i opskrbe i praznih polica u maloprodaji, u trenutku kada pripreme za sezonu već moraju biti u punom jeku, značio bi gotovo izvjestan nestanak 28.000 radnih mjesta u Agrokorovim kompanijama u Hrvatskoj (što čini oko 2% zaposlenih u Hrvatskoj), odnosno ugrožavanje egzistencije višestruko većeg broja osoba koje čine obitelji Agrokorovih radnika. Dodatno, daljnjih 28.000 radnih mjesta bi bilo ugroženo u Agrokorovim kompanijama izvan Hrvatske.

S obzirom na dominantan položaj Agrokoru u trgovini na malo i općenito distribuciji, stečaj Agrokoru bi ugrozio ogroman broj hrvatskih kompanija u različitim gospodarskim sektorima. Na primjer, u nešto više od 2.300 dobavljača Konzuma zaposleno je oko 150.000 ljudi, a Agrokorove kompanije su jedini distributeri koji dobavljaju robu za mnoge hrvatske otoke. U Agrokorovim kompanijama koje se bave poljoprivredom hrana za stoku je bila na izmaku, što je prijetilo nekontroliranim pomorom stoke, a proizvodnja u najznačajnijim prehrambeno-prerađivačkim kompanijama je bila obustavljena ili pred obustavom zbog nedostatka sirovine i višemjesečnog neplaćanja dobavljača. Sve ovo ukazuje da su problemi Agrokoru zaprijetili prelijevanjem na cijelo gospodarstvo zbog čega bi stečaj sustava Agrokoru imao nesagledive posljedice na hrvatsku industriju, poljoprivredu, turizam, proračun te na taj način nesagledive posljedice za stabilnost i rast cjelokupnog hrvatskog gospodarstva.

U Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Vladi, predlagatelji kao jedan od načina konsolidacije sustava Agrokor navode primjenu Stečajnog zakona. To bi značilo istovremeno otvaranje stečajnog postupka nad više od 70 trgovačkih društava i pravnih osoba u sustavu Agrokor, ali i šire. Mogućnost istovremenog stečaja za ovako veliki broj društava posljedica je činjenice da su pojedinačne kompanije bile jamci za ogromne dugove Agrokor d.d. Istovremeni stečaj više od 70 kompanija sa sjedištima u različitim hrvatskim gradovima znači da bi se ovi postupci vodili na 8 različitih trgovačkih sudova. Međutim, stečaj Agrokorovih kompanija bi vrlo vjerojatno značio i stečaj brojnih dobavljača s potencijalom ugrožavanja stabilnost dijela bankarskog i financijskog sustava i izazivanja ogromnih troškova za proračun i porezne obveznike. Hrvatsku bi zapljusnuo val stečajeva i danas je svima, osim predlagateljima, jasno da takav scenarij odgovorna Vlada koja brine o javnom interesu i dobrobiti svih građana nije mogla dopustiti.

Postojale su četiri opcije kako je Vlada mogla pristupiti rješavanju i upravljanju sistemskim rizicima na čije je postojanje jasno ukazala eskalacija krize u Agrokoru. Prvo, ne činiti ništa, prepustiti sve masovnim stečajevima s izvjesnim domino efektom na cijelo hrvatsko gospodarstvo. Drugi scenarij bi bio nacionalizirati kompaniju, što je opcija koju, u demokratskoj državi, članici Europske unije, utemeljenoj na vladavini prava, Vlada uopće nije mogla uzeti u razmatranje. Treće, Vlada je u konkretnom slučaju mogla udovoljiti zahtjevu Ivice Todorića, tadašnjeg predsjednika Uprave Agrokoru i dati kompaniji 2,3 milijarde kuna. Ta sredstva bi dala određenu likvidnost kompaniji, čime bi se kratkoročno pokušala premostiti kriza, ali to ne bi bilo zakonito niti održivo rješenje. Zato se Vlada odlučila za četvrtu opciju.

Predložila je donošenje Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku. Na taj način je popunjena pravna praznina zbog koje nije postojao učinkovit pravni okvir za upravljanje predstečajnim postupkom sistemski značajnih tvrtki čiji financijski slom, uslijed njihove veličine i posljedične povezanosti s cjelokupnim gospodarstvom, može ugroziti stabilnost cjelokupnog hrvatskog gospodarstva. Predmetnim zakonom uređene su pretpostavke za otvaranje postupka izvanredne uprave, sam postupak izvanredne uprave, nadležnost tijela, pravne posljedice njegovog otvaranja i provedbe, postupak sklapanja nagodbe s vjerovnicima te druga pitanja u vezi s tim. Odnosi između dužnika i vjerovnika na koje se odnosi ovaj Zakon regulirani su uvođenjem mjere izvanredne uprave, uz istodobno razmjerno uvažavanje interesa drugih sudionika. Predmetnim zakonom propisana je razina zaštite koja je nužna, prikladna i razmjerna interesu Republike Hrvatske, a to je da se provede brz i učinkovit postupak preventivnog restrukturiranja radi osiguranja održivosti i stabilnosti njihova poslovanja i naplate vjerovnika. Na ovaj je način ostvaren legitimni cilj usmjeren osiguranju općeg interesa zajednice uz istovremeno djelotvorno očuvanje vrijednosti za vjerovnike i osiguranje mogućnosti njihove naplate.

Predmetnim zakonom stvoren je zakonski okvir za sprječavanje prelijevanja sistemskog rizika na gospodarstvo i društvo u cjelini, a ostvarena je i zaštita poreznih obveznika od troškova koji bi neizbježno nastali uslijed gubitka radnih mjesta ili ekonomske neaktivnosti kompanija u poteškoćama.

Naime, u slučaju blokade ili stečaja kompanije, dio obveza za radnike preuzima država kao i isplatu naknade za nezaposlene u slučaju njihovog raskida ugovora o radu i evidentiranja na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

U slučaju blokade, prema Zakonu o osiguranju radničkih tražbina (Narodne novine, broj 70/17), osigurava se pravo radnika na nadoknadu od najviše tri minimalne plaće i troškove bolovanja, kao i u slučaju stečaja kada se osigurava pravo radnika na nadoknadu od najviše tri minimalne plaće i troškove proistekle iz kolektivnog ugovora. Sve te isplate vrši Agencija za osiguranje radničkih tražbina. Dodatno, u slučaju prestanka radnog odnosa osigurava se naknada za nezaposlene za razdoblje od šest mjeseci te se isplaćuje u visini od 60% prethodne plaće za prva tri mjeseca nezaposlenosti te 30% za druga tri.

Prema scenariju za koji se zalažu predlagatelji ovog zahtjeva, financijski efekti stečaja i jednokratnog dolaska više od 28.000 radnika na Zavod za zapošljavanje mogli su premašiti 1,2 milijarde kuna proračunskih sredstava u prvoj godini nakon stečaja. Pri tom se radi jedino o učincima stečaja Agrokoru, a svjesni smo da bi on uzrokovao i stečaj i propast mnogih drugih kompanija i malih obiteljskih gospodarstava. S druge strane, stečaj sustava

Agrokor i s njim povezani gubitak poslovne aktivnosti, rezultirao bi gubitkom poreznih prihoda i doprinosa, čiji iznos na godišnjoj razini premašuje 2,5 milijarde kuna. Svojim djelovanjem i odlukom da pristupi donošenju zakonskog rješenja, Vlada je spriječila dramatičan pad prihoda i jednako dramatičan udar na rashode državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne samouprave.

Vlada odbacuje sve navode predlagatelja da Zakon predstavlja državnu intervenciju u privatno vlasništvo, te da se provodi nacionalizacija i politizacija kroz proces restrukturiranja. Sukladno članku 11. Zakona, sud može pokrenuti postupak izvanredne uprave na zahtjev članova uprave dužnika ili na zahtjev vjerovnika uz suglasnost dužnika. Upravo s obzirom na činjenicu da se postupak izvanredne uprave može pokrenuti jedino na zahtjev dužnika ili uz njegovu suglasnost, jasno je da ni na koji način ne može biti riječi o državnoj intervenciji, nacionalizaciji ili politizaciji jer pokretanje postupka izvanredne uprave ne može niti jednom trgovačkom društvu biti nametnuto.

Upravo suprotno, radi se o zakonskom rješenju kojim je, po prvi put u našem zakonodavstvu, stvoren pravni okvir koji u društvima od sistemskog značaja, čiji nagli stečaj može ugroziti stabilnost ukupnog gospodarstva, omogućava zaštitu poslovanja i zaposlenosti tijekom ograničenog razdoblja u kojem se provodi poslovno restrukturiranje i priprema nagodba među vjerovnicima radi razrješavanja nagomilanih dugova.

2) U Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Vladi predlagatelji navode kako razloge za svoj zahtjev vide u nedavanju uvjerljivih odgovora na jedanaest ključnih pitanja u vezi donošenja i provedbe Zakona. U odnosu na postavljena pitanja, Vlada se očituje kako slijedi:

1. Evidentna odgovornost Vlade Republike Hrvatske za postupke koje, nakon stupanja na snagu Lex Agrokor, u njeno ime provodi izvanredni povjerenik Ante Ramljak.

Vlada obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom, te je jedna od ustavnih zadaća Vlade brinuti se o gospodarskom razvitku zemlje. U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže zakone i druge akte Hrvatskome saboru.

U okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlasti Vlada je predložila Hrvatskome saboru donošenje Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici održanoj 6. travnja 2017. te je Zakon stupio na snagu 7. travnja 2017. godine.

Stupanjem na snagu Zakona osiguran je jednak pravni okvir za preventivno restrukturiranje trgovačkih društava koja udovoljavaju kriterijima sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, a koja se nađu u gospodarskim poteškoćama.

Pokretanje postupka izvanredne uprave može, temeljem članka 21. Zakona, od suda zatražiti trgovačko društvo koje ispunjava uvjete društva od sistemskog značaja, u trenutku kada postoji bilo koji od stečajnih razloga u smislu članka 5. Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 71/15) ili predstečajnog razloga – znači dužnik. Ako sudu prijedlog za pokretanje postupka izvanredne uprave podnosi vjerovnik, to može učiniti jedino uz suglasnost dužnika. Nedvosmisleno proizlazi da nema prisilnog nametanja izvanredne uprave,

nema nacionalizacije ili izvlaštenja od države, kao što mnogi, slučajno ili namjerno, pogrešno tumače primjenu Zakona.

Otvaranje postupka izvanredne uprave nad sustavom Agrokor zatražila je 7. travnja 2017., tadašnja Uprava Agrokor predvođena predsjednikom Uprave Ivicom Todoricom. Trgovački je sud u Zagrebu, u skladu s odredbama Zakona, 10. travnja 2017. godine donio rješenje o otvaranju postupka izvanredne uprave u kompaniji Agrokor.

Istovremeno, Trgovački sud je na prijedlog Vlade imenovao Antu Ramljaka za izvanrednog povjerenika. Zadatak je izvanrednog povjerenika imati koordinacijsku ulogu u procesu restrukturiranja, na način koji će jamčiti profesionalno i pravedno postupanje prema svim uključenim vjerovnicima uz nastavak poslovanja. U skladu s odredbama članka 11. stavka 1. Zakona, kao izvanrednog povjerenika sud može imenovati svaku osobu koja ispunjava uvjete za člana uprave, sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Dodatno, članak 11. stavak 2. Zakona određuje da se u pogledu odgovornosti izvanrednog povjerenika na odgovarajući način primjenjuju odredbe članaka 92. i 93. Stečajnog zakona, kojima je regulirana odgovornost stečajnog upravitelja i rokovi za pravnu zaštitu.

Uloga Vlade u postupku izvanredne uprave strogo je ograničena Zakonom bez aktivne funkcije u unutarnjim pitanjima upravljanja i poslovanja trgovačkog društva, koje je i dalje u cijelosti pravna osoba u privatnom vlasništvu.

Prema članku 14. Zakona isključivu nadležnost nadzirati rad izvanrednog povjerenika ima sud.

Najvažniju i ključnu ulogu u provedbi postupka izvanredne uprave ima vjerovničko vijeće čiji sastav odražava sve posebne skupine vjerovnika (članci 18., 19. i 29. – 31. Zakona). Sukladno članku 12. stavku 8. i članku 43. Zakona sve ključne odluke o upravljanju i daljnjem restrukturiranju kompanije, izvanredni povjerenik donosi uz suglasnost vjerovničkog vijeća. Na ovaj je način osigurano da vjerovnici imaju odlučujući i presudan utjecaj na tijek izvanredne uprave.

Privremeno vjerovničko vijeće u Agrokoru imenovao je Trgovački sud dana 13. travnja 2017. te je do sada je održano ukupno osam sjednica Privremenog vjerovničkog vijeća. Nakon što sud utvrdi konačan iznos priznatih tražbina, imenovat će stalno Vjerovničko vijeće.

Zaključno, predlaganjem Zakona Vlada je reagirala učinkovito i pravovremeno na način da je predložila zakonodavno rješenje usmjereno na očuvanje ukupne gospodarske, socijalne i financijske stabilnosti Hrvatske uz ravnopravno postupanje prema vjerovnicima i zaštitu njihovih interesa. Provedbu Zakona u Agrokoru zatražila je bivša uprava i njen predsjednik Ivica Todorić. Izvanredna uprava u Agrokoru, pod vodstvom izvanrednog povjerenika Ante Ramljaka, svojim aktivnostima i postupcima osigurala je stabiliziranje stanja u Agrokoru kroz isplatu starih dugova prema dobavljačima, pokretanje proizvodnje u proizvodnim kompanijama čiji je rad bio gotovo obustavljen, normalizaciju aktivnosti u kompanijama koje se bave poljoprivrednom i stočarskom proizvodnjom, stabiliziranje funkcioniranja maloprodaje koja je bila ključna za uspješnu turističku sezonu, kao i sigurnost radnih mjesta i redovitu isplatu plaća. Na ovaj je način izvanredna uprava očuvala vrijednost u Agrokoru, a time i vrijednost za vjerovnike kao osnovu postizanja nagodbe i naplate potraživanja vjerovnika.

2. Povijest nastanka odnosa koji su se razvijali od ožujka do lipnja između izvanrednog povjerenika Ante Ramljaka i tzv. „lešinarskih fondova“ te drugih sudionika posljednjeg velikog zaduženja Agrokor.

Navedeno pitanje nije u nadležnosti Vlade, zbog čega je Vlada zatražila očitovanje izvanrednog povjerenika Ante Ramljaka, a koji se očitovao kako slijedi:

„Nakon što je agencija Moody's početkom siječnja snizila kreditni rejting Agrokor i do sredine veljače se još dva puta oglasila ukazujući na „neidentificirane stavke u novčanom tijeku“ (11. siječnja 2017.) i netransparentnost u računovodstvu (10. veljače 2017.) predstavnici brojnih Agrokorovih investitora su tražili kontakte s raznim financijskim i drugim stručnjacima u Hrvatskoj, kako bi bolje razumjeli okruženje u kojemu se nalazi kompanija i stanje u Agrokoru. Ovu atmosferu intenzivne potražnje za informacijama dodatno je pojačavala šutnja samog Agrokor s obzirom da kompanije nije komunicirala niti s općom niti s investicijskom javnosti.

U takvoj atmosferi, Ante Ramljak, kao osoba s dugogodišnjim radnim iskustvom u hrvatskoj financijskoj industriji, sastao se, tijekom ožujka, s predstavnicima Sberbanke, VTB-a, Zagrebačke banke, Erste banke, Raiffeisen banke, Privredne banke isto kao i s vodećim ljudima više tvrtki koje su partneri i dobavljači Agrokor. Dana 30. ožujka 2017. Ante Ramljak je održao kraći sastanak i s mlađim analitičarom iz fonda Knighthead. Predstavnik Knighthead-a se na sastanku legitimira kao „veliki imatelj“ obveznica Agrokor, te želi prikupiti informacije općenito o Agrokorovom okruženju. To je ujedno bio prvi kontakt ikad koji je Ante Ramljak imao s bilo kojom osobom iz fonda Knighthead.

Na dan kada je imenovan izvanrednim povjerenikom, 10. travnja 2017. u poslijepodnevним satima, Ante Ramljak je održao sastanak s predstavnicima banaka na kojem su sudjelovali predstavnici Erste bank, Zagrebačke banke, Raiffeisen banke, Privredne banke, Sberbanke i VTB banke. Te su banke, toga dana ujutro na sastanku u Vladi, najavile spremnost kreditiranja Agrokor u iznosu do 150 milijuna eura. Na sastanku se raspravljalo o uvjetima najavljenog financiranja.

U kontekstu sastanaka koje su tijekom toga dana predstavnici Vlade održali sa svim najznačajnijim dionicima procesa izvanredne uprave (od suda imenovanim izvanrednim povjerenikom, predstavnicima dobavljača, predstavnicima banaka) ppVRH Martina Dalić održala je i sastanak s predstavnicima imatelja obveznica tvrtkom PJT Partners i fonda Knighthead. Na ovom sastanku je sudjelovao i izvanredni povjerenik Ante Ramljak. Predstavnici tvrtke PJT Partners su se predstavili kao predstavnici više vlasnika obveznica (uključujući i na sastanku prisutan Knighthead) koji zajedno drže više od 40% obveznica Agrokor. Fond Knighthead je na tom sastanku iznio spremnost imatelja obveznica da podrže Agrokor kroz novo financiranje i pojasnio konkretan prijedlog za financiranje s „roll-up“ strukturom u iznosu od 300 – 400 milijuna eura koji su po njihovim riječima nekoliko dana ranije već dostavili tada već bivšoj upravi kompanije. Na sastanku je Ante Ramljak kao izvanredni povjerenik obavijestio predstavnike imatelja obveznica da su banke izrazile spremnost financiranja Agrokor ranije tijekom tog dana i da je to smjer u kojem će djelovati izvanredna uprava.

U popratnom e-mailu nakon sastanka, koji je upućen izvanrednoj upravi tri sata nakon završetka sastanka u Vladi, predstavnik PJT-a informira izvanrednu upravu o njihovom naknadnom sastanku s VTB-om i Sberbankom. Uglavnom, od 10. travnja na dalje nižu se doslovce svakodnevni sastanci i kontakti izvanredne uprave s potencijalnim investitorima u restrukturiranje Agrokor. Konkretno, u prvom tjednu izvanredne uprave ona je u potpunosti koncentrirana na pregovore s bankama o osiguravanju inicijalne likvidonosne injekcije radi isplate plaća i saniranje najurgentnijih potreba plaćanja vezanih uz uskršnji vikend. S obzirom da banke nisu osigurale kredit u planiranom iznosu od 150 milijuna eura već samo u iznosu od 80 milijuna eura izvanredna uprava je vrlo brzo nakon zaključenja kredita od 80 milijuna eura započela kontakte radi osiguranja dodatnog financiranja. U tom procesu razgovori su započeti s 34 institucije, među kojima je ravnopravno pristupljeno i domaćim bankama, i klubu velikih banaka od ranije, kao i drugim potencijalno zainteresiranim financijskim institucijama uključujući i PJT Partners kao predstavnike imatelja obveznica. Zaključno, u svim kontaktima koje u svom radu ostvaruje izvanredni povjerenik, rukovodi se načelima jednakog tretmana svih vjerovnika i očuvanja vrijednosti sustava Agrokor. Dodatno, svaka odluka koja se tiče imovine Agrokor, a čija vrijednost prelazi 3,5 milijuna kuna zahtijeva suglasnost vjerovničkog vijeća pri čemu privremeno vjerovničko vijeće odluke donosi većinom glasova. Ovakvu suglasnost zahtijevaju i odluke koje se tiču novog zaduženja što dodatno potvrđuje da nikakvog posebnog odnosa između izvanrednog provjerenog i bilo kojeg vjerovnika nema niti može biti.”.

3. Je li se naknadnim amandmanom Kluba zastupnika HDZ-a na članak 39. Zakona pogodovalo fondu Knighthead?

Kako bi se osigurala sredstva za svježu likvidnost kompanije, člankom 39. Zakona predviđa se ovlast izvanrednog povjerenika da, uz suglasnost vjerovničkog vijeća, preuzme novo zaduženje/kredit u ime i za račun dužnika radi smanjenja sistemskog rizika, nastavka poslovanja, očuvanja imovine ili ako se radi o podmirenju tražbina iz operativnog poslovanja. Takvom zaduženju jamči se status najstarije tražbine, što znači da ima prednost prilikom namirenja pred ostalim tražbinama vjerovnika, osim tražbina radnika i bivših radnika. Bitna osobina članka 39. je određenje da izvanredni povjerenik može preuzeti novo zaduženje samo uz suglasnost vjerovničkog vijeća, čime se u cijelosti isključuje mogućnost pogodovanja bilo kome jer odluku o novom zaduženju donose vjerovnici. Bez suglasnosti vjerovničkog vijeća izvanredni povjerenik ne može preuzeti novo zaduženje. Sukladno članku 30. stavku 7. vjerovničko vijeće donosi odluke većinom glasova.

Amandmanom na članak 39. tijekom rasprave o Prijedlogu zakona nije se radilo o nikakvom pogodovanju. Tim amandmanom isključivo se precizira status najstarije tražbine u slučaju otvaranja stečajnog ili bilo kojeg drugog postupka nakon završetka postupka izvanredne uprave nad dužnikom ili njegovim povezanim i ovisnim društvima sukladno članku 13. stavku 4. Zakona, a nad kojim je bio otvoren postupak izvanredne uprave i to na način da se propisuje da se vjerovnici takvih tražbina smatraju vjerovnicima stečajne mase te će imati prednost namirenja.

4. Na koji je način strukturiran roll-up način financiranja, koji je nekima omogućio u kratkom roku stjecanje zarade koja se mjeri u stotinama milijuna kuna?

Novo financiranje, koje je temeljem odluke vjerovničkog vijeća od 8. lipnja 2017. izvanredni povjerenik preuzeo 8. lipnja 2017. godine, uvjetovano je refinanciranjem

dijela starog duga za vjerovnike koji sudjeluju u novom financiranju (koje se refinanciranje kolokvijalno naziva „roll-up“).

To znači da su vjerovnici, koji su Agrokoru bili spremni osigurati svježu likvidnost, također ugovorili i refinanciranje dijela svog starog duga stvorenog prije pokretanja postupka izvanredne uprave. Iznos refinanciranja ugovoren je 1:1 u odnosu na osiguranu svježu likvidnost, a cijeli zajam ima status najstarije tražbine. Drugim riječima, vjerovnici su Agrokoru osigurali kredit u iznosu od 960 milijuna eura koji ima status najstarije tražbine od čega je 480 milijuna ostalo na raspolaganju Agrokoru kao svježa likvidnost, a 480 milijuna je iskorišteno za refinanciranje dijela starog duga.

U okviru ovog aranžmana dogovorena je i mogućnost sudjelovanja dobavljača u iznosu od 100 milijuna eura. Ovo znači da su vjerovnici u sklopu novog financiranja dio svog starog duga – bilo obveznice ili kredite – otkupili svojim novcem i tako pretvorili u novi kredit, a stvarni povrat refinanciranog duga isto kao i novca datog za svježu likvidnost će dobiti tek kada Agrokor otplati cjelokupni kredit sa statusom najstarije tražbine. Dodatno, dio starog duga koji je refinanciran, zamijenjen je novim dugom uz povoljniju kamatu s obzirom da je kamata na novi kredit ugovorena kao EURIBOR + 4% koja se pripisuje glavnici (u slučaju da se Agrokor odluči za takav način plaćanja kamata) ili EURIBOR plus 3,8% u slučaju da se kamata isplaćuje u gotovini.

Novo financiranje koje uključuje i 1:1 refinanciranje dijela starog duga za vjerovnike koji daju novu likvidnost samo po sebi nikome nije omogućilo stjecanje brze zarade niti mu je to moguća svrha. Naime, novac za refinanciranje dijela starog duga su dali vjerovnici koji taj stari dug potražuju što znači da nije došlo do konačne isplate niti jednog dijela starog duga od strane Agrokora – dio starog duga je refinanciran, tj. dio starog duga je zatvoren i zamijenjen dugom koji ima status najstarije tražbine, a konačno plaćanje starog duga će se dogoditi u trenutku povrata ovog kredita od strane Agrokora. Ovaj je postupak dogovoren među vjerovnicima privatne kompanije i odobren od njihove strane većinom glasova vjerovničkog vijeća. Ovakav postupak u skladu je s člankom 40. Zakona što potvrđuje i Rješenje Trgovačkog suda od dana 27. lipnja 2017. godine. Ovo Rješenje Trgovačkog suda potvrdio je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Rješenjem donesenim dana 1. kolovoza 2017. godine.

5. Jesu li svi u tom postupku jednako tretirani?

O ovom pitanju zatraženo je očitovanje izvanrednog povjerenika koji se očitovao kako slijedi:

“U novom financiranju odnosno financijskom aranžmanu koji je, nakon dobivene suglasnosti Privremenog vjerovničkog vijeća, izvanredni povjerenik ugovorio 8. lipnja 2017. mogli su sudjelovati svi prihvatljivi kreditori. Prihvatljivi kreditori su identificirani temeljem kriterija koje su predložili nositelji kredita (Zagrebačka banka i Knighthead), koji su se u svojoj ponudi obvezali osigurati cjelokupni iznos ponuđenog financiranja čak i ako niti jedan drugi prihvatljivi kreditor neće biti voljan sudjelovati u kreditu. Stoga je kao prihvatljivi kreditor za sudjelovanje u kreditu prihvaćan svaki kreditor koji je:

- imao potraživanje prema nekoj od tvrtki obuhvaćenih izvanrednom upravom;
- imao potraživanje u visini koja mu daje pravo na sudjelovanje u kreditu od minimalno 125.000 eura. Na primjeru imatelja obveznica to znači da je imatelj obveznica bio prihvatljiv kreditor za sudjelovanje u kreditu ako je raspolagao obveznicama u vrijednosti od najmanje 833.333 eura. Naime, za imatelje obveznica bila je predviđena početna alokacija za sudjelovanje u kreditu od 150 milijuna eura što čini 15% ukupnog nominalnog duga za obveznice od jedne milijarde eura. Iz toga proizlazi da je pojedini imatelj obveznica mogao sudjelovati u kreditu ako je minimalna visina njegova potraživanja bila takva da 15% tog potraživanja čini 125.000 eura;
- imao osigurano potraživanje ili neosigurano potraživanje (npr. mjenicu prema Jamnici i Ledu)

S obzirom na jasno utvrđene kriterije sudjelovanja, izvanredna uprava smatra da su svi prihvatljivi kreditori tretirani na jednak način.”.

6. Je li netko imao povlaštenu informaciju i je li tu informaciju podijelio prije donošenja Lex Agrokora?

Iz ovog pitanja nije razvidno na kakvu vrstu informacija se ovo pitanje odnosi s obzirom da povlaštena informacija znači preciznu i javno nedostupnu informaciju koja bi, kada bi se objavila, imala značajan učinak na cijene financijskih instrumenata. S obzirom na to povlaštena informacija je po definiciji internog karaktera odnosno informacija koja je poznata zaposlenicima ili menadžmentu neke kompanije. Povlaštene informacije, odnosno zabrana trgovanja na temelju povlaštenih informacija i nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija koje se odnosi na financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu propisani su Zakonom o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15 i 123/16) i Uredbom (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ.

U tom smislu Vlada nema saznanja o trgovanju na temelju povlaštenih informacija ili nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija, a nema ni nadzorne ovlasti nad financijskim tržištima, financijskim uslugama te pravnim i fizičkim osoba koje te usluge pružaju.

7. Tko se sve pokušao ubaciti u kombinaciju oko pozicije najstarijeg dužnika Agrokora?

Nije sasvim jasno što je predlagatelj imao na umu postavljajući pitanje o ‘ubacivanju u kombinaciju’ s obzirom da način uporabe odabranih riječi ne odgovara leksičkoj normi standardnog hrvatskog jezika. Vlada je stoga razumjela da je predlagatelj u biti želio postaviti pitanje o tijeku procesa koji je rezultirao novim zaduženjem Agrokora sa statusom najstarije tražbine. Zatraženo je stoga očitovanje izvanrednog povjerenika o tijeku procesa koji je rezultirao ugovaranjem novog zaduženja u lipnju 2017. godine. Izvanredni povjerenik se očitovao kako slijedi:

"Tijekom procesa realizacije novog financiranja sustava Agrokor izvanredna uprava je na ravnopravnoj osnovi razgovarala s nizom financijskih institucija s ciljem iznalaženja najpovoljnijeg izvora financiranja.

Poziv za razgovore o novom financiranju je upućen na 34 financijske institucije. Međutim, samo 11 institucija je potpisalo Ugovor o povjerljivosti podataka (eng. Non-disclosure agreement - NDA) i na taj način izrazio spremnost za detaljnije razgovore. Ovaj postupak je rezultirao s dvije zaprimljene ponude:

1. Prijedlog Knightheada i Zagrebačke banke uz sljedeće uvjete:

- iznos 960 milijuna eura, od čega 480 milijuna eura za novu likvidnost;
- refinanciranje starog duga u omjeru 1:1 u odnosu na novu likvidnost;
- kamatna stopa EURIBOR + 4% ako se kamata pripisuje glavnici, odnosno 3,8% ukoliko se kamata isplaćuje u gotovini;
- naknada za aranžiranje: 0,5%;
- naknada na nepovućeni iznos kredita (ako postoji): 0,5% godišnje;
- naknada za agenta: 0,01%;
- zalog: neopterećene nekretnine i žigovi, jamstva operativnih kompanija;
- inicijalna raspodjela, u dijelu kredita koji se odnosi na novi likvidnost, planirana je za prihvatljive vjerovnike/kreditore u sljedećim iznosima: 150 milijuna eura za imatelje obveznica, 160 milijuna eura za domaće bankovne vjerovnike (Zagrebačka banka, Erste, RBA dr.) i 170 milijuna eura za međunarodne bankovne vjerovnike (Sberbank, VTB, Club banke);
- 50 milijuna eura za dobavljače uz sudjelovanje u robi s pravom refinanciranja starog duga u istom iznosu;
- dospijeće 15 mjeseci od početka izvanredne uprave ili usvajanje nagodbe od strane suda ili otvaranje stečaja s mogućnošću produljenja roka dospijeća za 24 mjeseca u slučaju postizanja nagodbe.

U slučaju neispunjavanja predviđene alokacije od strane pojedine grupe vjerovnika/potencijalnih kreditora Zagrebačka banka i Knighthead su se obvezali preuzeti obvezu financiranja tih iznosa kako bi se osigurao ukupan ponuđeni iznos kredita.

2. Prijedlog Marco Polo Group koji je predstavljao Emona Capital:

- iznos kredita 400 milijuna eura;
- kamata 5%-8% za mjesečne isplate u gotovini plus 6% - 8% kao pripis glavnici, što znači 11% -16% ukupno kamate ;
- naknada za aranžiranje: 3%-4%;
- naknada prilikom otplate kredita: 5%-10%;
- zalog nad Jamnicom namijenjen isključivo ovoj grupi kreditora što bi zahtijevalo da svi ostali vjerovnici odustanu od svojih potraživanja u odnosu na ovu kompaniju;

- *dospijeće do 5 godina, s pravom da vjerovnici pokrenu prisilnu prodaju Jamnice/Leda nakon 2 godine;*

-*zahtjev za dodjelom jednog mjesta u vjerovničkom vijeću, pravo prvokupa Jamnice/Leda.*

Prijedlog Marco Polo Group je ocijenjen kao neprihvatljiv zbog neizvjesnosti oko moguće provedbe u razumnom roku – ponuda je bila indikativna u prezentaciji od 7 stranica, bez ikakvih razrađenih detalja i podložna uvjetima za koje se nije moglo znati može li ih Agrokor ispuniti. Također, ponuda je bila neprihvatljiva zbog vrlo teško provedivog zahtjeva za jamstvima nad Jamnicom i drugim društvima - otpuštanje jamstava od strane brojnih drugih kreditora, uključujući i imatelje obveznica te moguće potrebne izmjene Zakona. Završno, ova ponuda je sadržavala iznimno visoke cijene kapitala – ukupna kamata i naknada na ponuđenih 400 milijuna eura ovog prijedloga su bile, prema procjeni ponuditelja, u rasponu 15%-20%.

Zaključno, u financijskom aranžmanu od 960 milijuna eura sudjelovale su 32 financijske institucije dok su aktivnosti ugovaranja robnog kredita za dobavljače još u tijeku. S obzirom da je Sberbanka odbila sudjelovati u novom kreditu alokacija namijenjena za međunarodne bankovne vjerovnike od 170 milijuna eura (plus 170 milijuna za refinanciranje starog duga) nije ispunjena. Slično, niti alokacija za domaće bankovne i osigurane vjerovnike nije u cijelosti ispunjena. Kao rezultat, a temeljem obveze koju su nositelji kredita preuzeli u ponudi Zagrebačka banka i Knighthead su morali povećati uplaćene iznose u odnosu na iznose koji su im pripadali temeljem inicijalne alokacije.”.

8. Tko utječe na netransparentno odvijanje procesa na način koji će utjecati na dugoročne interese svih vjerovnika?

Vlada u potpunosti odbacuje navode o netransparentnom vođenju postupka izvanredne uprave. Tvrdnja da se procesi u Agrokoru odvijaju netransparentno i na način koji će utjecati na dugoročne interese svih vjerovnika nije potkrijepljena nikakvim dokazima niti činjenicama, i u cijelosti odudara od stvarnosti postupka izvanredne uprave. Ostvarena razina transparentnosti i dijaloga izvanredne uprave sa svim dionicima kompanije u odnosu na vrijeme bivše uprave je neusporediva. Postupanje bivše uprave karakterizirala je šutnja i zadržavanje informacija što je djelomično pomoglo razvoju krize ovako velikih razmjera.

Sve aktivnosti i mjere koje izvanredna uprava poduzima sadržane su u mjesečnim izvješćima koje je temeljem članka 12. stavka 9. Zakona izvanredni povjerenik u obvezi dostaviti sudu, Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta (MINGPO), vjerovničkom vijeću i savjetodavnom tijelu. Ova su izvješća javno dostupna na internetskoj stranici MINGPO (www.mingo.hr) isto kao i trgovačkog društva Agrokor d.d. (www.agrokor.hr). U redovitim mjesečnim izvješćima izvanredna uprava izvješćuje sve dionike, uključujući i sud, o financijskom i ekonomskom stanju Agrokor, te mjerama koje se provode s ciljem restrukturiranja kompanije, i to u svim zemljama u kojima Agrokorove kompanije posluju. Iz samog Prijedloga za pokretanje pitanja povjerenja Vladi proizlazi da predlagatelji nisu u proteklih šest mjeseci proučili niti jedno od ovih izvješća ili da zanemaruju sve relevantne podatke sadržane u redovitim mjesečnim izvješćima kao i druge materijale koje izvanredna uprava redovito objavljuje i na internetskoj stranici Agrokor.

9. Pod kojim je okolnostima unesena odredba ugovora koji se Vladi u bitnoj mjeri otežava smjenjivanje izvanrednog povjerenika i izlaže Agrokor i Vladu koja je najodgovornija za procese u njemu mogućim troškovima koji se mjere milijardama kuna?

Ova tvrdnja, ponovo, nije potkrepljena niti jednim dokazom ili činjenicom, niti dokazana relevantnim izvorom.

Prema članku 15. Zakona sud može opozvati izvanrednog povjerenika te imenovati novog u bilo koje doba na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Ne postoji privatnopravni ugovor kojim bi se derogirale ovlasti Vlade kada govorimo o mogućnosti razrješenja imenovanog izvanrednog povjerenika, a koje proizlaze iz Zakona, koji je hijerarhijski iznad ugovora o kreditiranju.

Samo razrješenje izvanrednog povjerenika ne dovodi do automatske naplate kredita prema ugovoru na kojega se referira. Iz očitovanja izvanredne uprave proizlazi da je ugovorna odredba koja se ovdje problematizira uobičajeni sastojak koji se javlja i u usporedivim ugovorima o kreditiranju koje je Agrokor sklopio prije pokretanja postupka izvanredne uprave.

10. Što je s planom restrukturiranja kako bi se očuvala radna mjesta u Agrokoru i povezanoj industriji?

Zakonom o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku stvoreni su preduvjeti za provođenje financijskog, operativnog i poslovnog restrukturiranja Agrokoru bez trošenja novca poreznih obveznika. Pred Agrokorom i njegovim vjerovnicima je rad na nagodbi koja će odgovoriti na pitanje razrješavanja ogromnih dugova kompanije. U proteklih šest mjeseci izvanredna uprava i management Agrokoru i pojedinačnih kompanija u suradnji s Alix Partners kao glavnim savjetnicima za restrukturiranje intenzivno su radili na razvoju planova održivosti za pojedinačne kompanije i poslovne grupe unutar Agrokoru, koji su krajem listopada 2017. predstavljeni javnosti. Informacija o planovima održivosti dostupna je na internetskoj stranici Agrokoru:

<http://www.agrokor.hr/hr/vijesti/predstavljeni-planovi-odrzivosti-agrokorovih-kompanija-i-poslovnih-segmenata/>

Plan održivosti je rezultat znatnih napora uložених u postizanje operativnog poboljšanja tijekom provedbe postupka izvanredne uprave i pruža stabilnu platformu za buduće poslovanje i nagodbu. Osnovni zaključci ovog opsežnog plana održivosti svode se na znatno restrukturiranje, prije svega sektora maloprodaje te nastavak rasta i optimizacije učinaka EBITDA u strateškim djelatnostima koje čine jezgru poslovanja. Ovakav plan održivosti omogućit će unapređenje profitabilnosti i ostalih ključnih poslovnih pokazatelja u svim poslovnim segmentima što će osigurati i očuvanje razine zaposlenosti i daljnji pozitivan utjecaj na ukupno gospodarstvo Hrvatske.

Polazeći od predstavljenih planova održivosti Vlada daje punu podršku procesu restrukturiranja koje provodi izvanredna uprava.

11. Koliki su troškovi konzultantskih usluga koje su za potrebe pisanja i provedbe Lex Agrokor obavljenе po narudžbi izvanrednog povjerenika i Vlade?

U okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlasti Vlada je pripremila Prijedlog zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku bez ikakvih troškova za konzultantske usluge.

U procesu provedbe izvanredne uprave, s obzirom na složenost odnosa kod tako velikih sustava trgovačkih društava od sistemskog značaja, prema članku 12. stavku 11. Zakona propisano je da će izvanredni povjerenik u roku od 30 dana od imenovanja odabrati savjetnika za restrukturiranje, i po potrebi revizore, pravne savjetnike i druge savjetnike specijalizirane za pojedina područja. Savjetnik za restrukturiranje treba biti pravna osoba s međunarodnim iskustvom i referencama u sličnim poslovima i koja po potrebi može angažirati dodatne savjetnike specijalizirane za pojedina područja. Prema Zakonu izvanredni povjerenik je ovlašten podmirivati troškove savjetnika iz prihoda redovnog poslovanja kompanije. Sukladno tome, Vlada je zatražila očitovanje izvanrednog povjerenika o angažiranim savjetnicima i troškovima njihovih usluga. Izvanredni povjerenik se očitovao kako slijedi:

”Krajem travnja 2017. angažirani su AlixPartners sa sjedištem u Londonu kao savjetnici za restrukturiranje. Na poslovima restrukturiranja vezanim uz prikupljanje i obradu tražbina angažirani su KPMG Croatia iz Zagreba. Oba ova savjetnika koriste u svom radu i usluge domaćih podizvođača.

Houlihan Lokey sa sjedištem u Londonu angažiran je kao savjetnik za financijsko restrukturiranje početkom travnja od strane bivše Uprave Agrokor. Izvanredni povjerenik je nastavio suradnju s ovom tvrtkom, ali uz izmijenjene uvjete u smislu smanjivanja jedinične cijene njihovih usluga u odnosu na ugovoreno s bivšom Upravom. U svibnju je na savjetničkim poslovima za financijsko restrukturiranje također angažirana i tvrtka Ithuba Capital iz Beča.

Međunarodna odvjetnička tvrtka Kirkland & Ellis International LLP sa sjedištem u Londonu u ožujku 2017. je angažirana od strane bivše Uprave. Izvanredni povjerenik je nastavio suradnju s ovom odvjetničkom kućom, ali uz izmijenjene uvjete u smislu smanjivanja jedinične cijene njihovih usluga. Odvjetnička društva Bogdanović, Dolički i partneri te Gajski, Grlić i Prka iz Zagreba angažirani su za zastupanje Agrokor u Hrvatskoj. Odvjetnička društva Veselinović i Harisons sa sjedištem u Beogradu zastupaju Agrokor u Srbiji, odvjetničko društvo Marić iz Sarajeva zastupa Agrokor u Bosni i Hercegovini, Rojs i partneri iz Ljubljane u Sloveniji dok odvjetnici Lenz&Staehelin zastupaju Agrokor u Švicarskoj.

Ukupan trošak svih gore navedenih savjetničkih tvrtki i odvjetničkih društava za razdoblje 10. travnja do 30. rujna 2017. iznosi 18,2 milijuna eura od čega 8,9 milijuna eura za savjetnike za restrukturiranje, 3,3 milijuna eura za financijske savjetnike, 6,0 milijuna eura za odvjetnike.

Iznos od 18,2 milijuna eura ne uključuje naknade isplaćene profesionalnim savjetnicima čiji je angažman završio (npr. Alvarez&Marsal) u iznosu od 1,5 milijuna eura, kao niti troškove u svezi dva realizirana financiranja koje je Agrokor proveo od travnja 2017. do danas.

Također, u pregled savjetničkih troškova nisu uključeni troškovi revizije financijskih izvyješća za 2016. u iznosu od 1,6 milijuna eura. Agrokor je prethodno angažirao Baker Tilly za reviziju rezultata 2016. za iznos od 4,7 milijuna eura, no taj je ugovor je u međuvremenu raskinut.”.

Zaključno, Vlada odbacuje navode predlagatelja da svojim djelovanjem ili nedjelovanjem, aktivno sudjeluje u netransparentnim postupcima vezanim uz upravljanje kompanijom Agrokor i da takvim ponašanjem omogućuje enormne zarade pojedinim fondovima i novim investitorima te da snosi odgovornost za situaciju u kojoj se Republika Hrvatska našla zbog načina na koji se provodi restrukturiranje kompanije Agrokor, kao i da snosi odgovornost za štetne posljedice koje bi mogle nastati. Restrukturiranje kompanije Agrokor provodi se jer je otvaranje procesa izvanredne uprave zatražila bivša Uprava kompanije Agrokor iz razloga što se cijeli sustav Agrokor suočio sa stečajem.

Vlada je u kratkom razdoblju razvoja i eskalacije krize u kompaniji Agrokor reagirala pravodobno i odvažno u cilju zaštite stabilnosti hrvatskog gospodarstva i financijskog sustava. U interesu Republike Hrvatske bilo je predložiti zakonsko rješenje kojim se omogućava provođenje brzog i učinkovitog postupka preventivnog restrukturiranja trgovačkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, što kompanija Agrokor jest, radi osiguranja likvidnosti, održivosti i stabilnosti poslovanja, što je legitiman cilj usmjeren ostvarenju općeg interesa društva i sprečavaju prelijevanja problema iz kompanije Agrokor na cjelokupno gospodarstvo.

Donošenjem Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku spriječena je lančana reakcija koja bi uz stečaj svih kompanija sustava Agrokor ugrozila poslovanje cijelog niza poslovnih subjekata u Hrvatskoj, kao i narušila trend gospodarskog rasta koji Hrvatska ostvaruje.

No, isto tako, primjena Zakona i provedba izvanredne uprave nije mogla biti nametnuta od strane Vlade, već samo zatražena od tadašnje uprave kompanije Agrokor, a što je Uprava kompanije Agrokor učinila i od Trgovačkog suda zatražila otvaranje postupka.

Rješenjem Trgovačkog suda o otvaranju postupka izvanredne uprave i imenovanjem izvanrednog povjerenika u kompaniji Agrokor stvorene su pretpostavke za učinkovito rješavanje nelikvidnosti, daljnje operativno poslovanje i restrukturiranje kompanije.

U prethodnim odgovorima detaljno su opisani modeli novog financiranja koji su omogućili deblokade računa, nastavak isporuke robe od strane dobavljača, isplate plaća i očuvanje radnih mjesta.

Ovim putem u potpunosti se odbacuju insinuacije predlagatelja da u novom financiranju kompanije sudjeluju tzv. „lešinarski fondovi“. Korištenje ovog naziva od strane predlagatelja ispod je razine primjerene javnom diskursu, a pogotovo zastupnicima u Hrvatskome saboru. Među sudionicima novog financiranja kompanije Agrokor nema financijskih institucija koje bi se u bilo kojem smislu mogle opisati na pogrđan način na koji je to učinjeno u Prijedlogu.

Preuzimanje novih zaduženja u ukupnom iznosu od 1,06 milijardi eura provedeno je transparentno i zakonito. Ono je osiguralo redovno poslovanje kompanije Agrokor koje je temelj za njegovo restrukturiranje.

Do sada je izvanredna uprava temeljem odobrenja Privremenog vjerovničkog vijeća izvršila plaćanja za više od 2.500 dobavljača: OPG-ova, obrtnika, mikro poduzetnika i malih poduzetnika s prihodom do 5,2 milijuna kuna prihoda godišnje, kojima se dug podmiruje u cijelosti. Ukupan iznos plaćanja dugovanja ovoj skupini dobavljača doseže iznos od 20,5 milijuna eura.

Vezano uz isplatu starih dugovanja prema ostalim dobavljačima, predviđena je isplata u dvije tranše. Prva tranša u iznosu od 27,5 milijuna eura bit će korištena za razmjerno („pro rata”) plaćanje svih dobavljača koji imaju stari dug i koji su pravovremeno prijavili svoje tražbine izvanrednoj upravi. Druga tranša u iznosu od 92,5 milijuna eura bit će korištena za proporcionalno plaćanje dobavljača koji imaju stari dug i koji su pravovremeno prijavili svoje tražbine izvanrednoj upravi te koji su za buduće poslovanje potpisali sporazum s kompanijom Agrokor za povratak na prethodno važeće komercijalne uvjete. Na ovaj je način kroz odluke Privremenog vjerovničkog vijeća odobreno plaćanje starog duga za više od 4800 dobavljača kompanije Agrokor svih kategorija. Sveukupno, iznos ukupno plaćenog starog duga svim dobavljačima penje se na više od 1 milijarde kuna.

Bez djelovanja Vlade odnosno da se postupilo kako podnositelji ovoga Prijedloga predlažu, nijedan dobavljač još uvijek ne bi bio u mogućnosti naplatiti svoja potraživanja. To bi im bilo omogućeno tek na kraju provedbe mnogobrojnih stečajnih postupaka nad kompanijama u sustavu Agrokor i to u slučaju da se ostvare raspoloživa sredstva za ovu vrstu naplate.

Revidirana financijska izvješća kompanije Agrokor objavljena početkom listopada ove godine, za čiju je reviziju angažirana revizorska kuća PriceWaterhouseCoopers (PwC) koja je u svibnju 2017. godine imenovana za zakonskog revizora kompanija u sustavu Agrokor u Republici Hrvatskoj, pokazala su svu dubinu i težinu problema koji su postojali u toj kompaniji, a koji očito godinama nisu bili jasno iskazivani. Rezultati revizije sadrže značajne ispravke izvješća kompanije Agrokor iz ranijih razdoblja, između ostalog da je gubitak kompanije Agrokor u 2016. iznosio 11 milijardi kuna.

Financijska izvješća kompanije Agrokor pokazuju, s jedne strane da postoje velike računovodstvene nepravilnosti koje „mogu ukazivati na potencijalne protuzakonite radnje“, a s druge strane dodatno potvrđuju s kakvom je opasnošću bilo suočeno hrvatsko gospodarstvo. Time se još jednom potvrđuje pravilna odluka Vlade da kroz zakonsko rješenje osigura stabilnost cjelokupnog gospodarstva, čime su stvoreni i preduvjeti za nastavak gospodarskog rasta.

Kao što je već istaknuto, izvanredna uprava u suradnji s AlixPartners kao glavnim savjetnicima za restrukturiranje izradila je i predstavila planove održivosti za pojedinačne kompanije i poslovne grupe unutar sustava Agrokor.

Planovi održivosti, kao i ovogodišnji operativni rezultati kompanija u sustavu predstavljaju temelj za dugoročno stabilno poslovanje i opstojnost većine kompanija u sustavu Agrokor, te su dobra osnova za pregovore s vjerovnicima o sklapanju nagodbe.

Ograničeno vremensko trajanje izvanredne uprave je jasno definirano Zakonom (maksimalno 15 mjeseci). Stoga je za očekivati da će se u sljedećih 9 mjeseci poduzeti koraci za rješavanje problema, postići nagodba vjerovnika, očuvati radna mjesta kao i stvoriti temelji za daljnji razvoj i napredak same kompanije. S obzirom na način kako su se odvijale poslovne prakse u kompaniji Agrokor, koje su na kraju dovele do njegova sloma, proces izvanredne uprave predstavlja ujedno i proces transformacije poslovanja gospodarskih subjekata na hrvatskom tržištu i općenito stvarnu reformu tržišnih odnosa koja će rezultirati efikasnijim funkcioniranjem tržišnog mehanizma u Hrvatskoj.

Iz svega navedenoga slijedi da su navodi u Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Vladi Republike Hrvatske, kao i sam predmetni Prijedlog u cjelini neosnovani i neutemeljeni. Stoga se predlaže da Hrvatski sabor odbije donijeti odluku o iskazivanju nepovjerenja Vladi.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim očitovanjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, dr. sc. Martinu Dalić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu gospodarstva, poduzetništva i obrta, dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, dr. sc. Gorana Marića, ministra državne imovine, dr. sc. Marka Pavića, ministra rada i mirovinskoga sustava i Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković